

EDUKACJA Próbny egzamin gimnazjalny

Zadanie 12. (0-3)

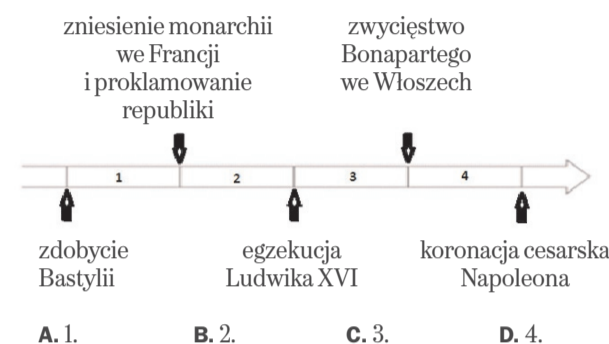
Na podstawie ilustracji i wiedzy pozaźródłowej oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

12.1.	Wydarzenia przedstawione na ilustracji rozegrały się podczas Wielkiej Rewolucji Francuskiej.	P/F
12.2.	Podczas swoich rządów Jakobini wprowadzili rewolucyjną dyktaturę.	P/F
12.3.	Wśród straconych 28 VII 1794 r. był Maksymilian Robespierre.	P/F

Zadanie 13. (0-1)

Dokończ poniższe zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela została uchwalona w czasach oznaczonych na taśmie chronologicznej numerem

Tekst i ilustracja do zadania 14. i 15.

Pomnik księcia Józefa Poniatowskiego znajduje się w Warszawie na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego. Pomnik przedstawia księcia dosiadającego konia i trzymającego w prawym ręku miecz. Postać Józefa Poniatowskiego wzorowana jest na antycznym pomniku Marka Aureliusza. Pomnik księcia powstał staraniem polskiej arystokracji. Zgodę na postawienie monumentu przed Pałacem Namiestnikowskim wyjednała u cara Anna z Tyszkiewiczów Potocka. W 1829 w Warszawie zaprezentowano naturalnej wielkości gipsowy model pomnika. Prace nad odlewem z brązu zostały ukończone w sierpniu 1832. Tymczasem zgoda władz na ustawienie pomnika przed Pałacem Namiestnikowskim została cofnięta. W 1840 monument zmontowano i ustawiono w twierdzy Modlin, biorąc Poniatowskiego za ostatniego króla polskiego. W tym samym roku na inspekcję twierdzy przybył car Mikołaj I, który zarządził wyrzucenie monumentu na złom. Ostatecznie władca zmienił zdanie i darował monument Iwanowi Paskiewiczowi. Pomnik Poniatowskiego wrócił do Polski w roku 1922, w ramach akcji rewindykacji zabytków i dzieł sztuki na mocy traktatu ryskiego. Niestety podczas II wojny światowej monument został zniszczony na rozkaz Ericha von dem Bacha w XII 1944 r. Nowy odlew rzeźby wykonano w latach 1948-51.

ŹRÓDŁO; FOTOGRAFIA; MACIEJ SZCZEPAŃCZYK [HTTP://PL.WIKIPEDIA.ORG/](http://pl.wikipedia.org/), TEKST NA PODSTAWIE [HTTP://PL.WIKIPEDIA.ORG/](http://pl.wikipedia.org/)

Zadanie 14. (0-6)

Na podstawie powyższych informacji i wiedzy pozaźródłowej uzupełnij tekst, przyporządkowując każdemu zdaniu właściwą odpowiedź spośród oznaczonych literami A – C.

Pomnik przedstawia naczelnego wodza wojska polskiego 14.1. ____. Monument powstał w 14.2. ____ w. na ziemiach polskich należących do zaboru 14.3. ____. Mikołaj I cofnął zgodę na postawienie pomnika księcia po upadku powstania 14.4. ____ w ramach wprowadzonych przeciwko ludności polskiej represji. Ostatecznie monument trafił w ręce Iwana Paskiewicza długoletniego 14.5. __ carskiego w Królestwie Polskim. Pomnik Józefa Poniatowskiego wrócił do państwa polskiego wkrótce po zakończeniu 14.6. ____.

- 14.1. A. Księstwa Warszawskiego B. Królestwa Polskiego C. Wielkiego Księstwa Poznańskiego
- 14.2. A. XVIII B. XIX C. XX
- 14.3. A. pruskiego B. rosyjskiego C. austriackiego
- 14.4. A. kościuszkowskiego B. listopadowego C. styczniowego
- 14.5. A. namiestnika B. konsula C. ambasadora
- 14.6. A. wojen napoleońskich B. wojny secesyjnej C. I wojny światowej

Zadanie 15. (0-3)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tekstu i ilustracji są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F jeśli jest fałszywe.

15.1.	Stylistyka pomnika Józefa Poniatowskiego nawiązuje do tradycji i kultury rzymskiej.	P/F
15.2.	Obecnie w Warszawie stoi kopia pomnika księcia Józefa Poniatowskiego.	P/F
15.3.	Aleksander I ze względów politycznych cofnął zgodę na wzniesienie pomnika.	P/F

Tekst do zadania 16.

Dekret wykluczający Polaków z pełnienia funkcji publicznych Aleksander II Romanow 26 27 marca 1864

1. Podjąć natychmiastowe kroki, by wszyscy polscy katolicy naczelnicy administracji cywilnej jak też jej funkcjonariusze zostali zastąpieni w całym Kraju Południowo-Zachodnim przez urzędników prawosławnych lub protestantów, którzy nie są żonaci z Polkami.

2. Powoływać na wyższe stanowiska i te, które pozostają w bezpośrednim kontakcie z ludnością wyłącznie osoby pochodzenia rosyjskiego.

PRZEKŁAD DLA WIKIZRÓDŁA MACIEJ SZCZEPAŃCZYK.
ŹRÓDŁO; [HTTP://PL.WIKISOURCE.ORG/](http://pl.wikisource.org/)

Zadanie 16. (0-3)

Oceń, czy informacje zawarte w tekście pozwalają potwierdzić prawdziwość poniższych zdań. Wybierz T, jeśli można uzyskać te informacje, lub N jeśli nie można ich uzyskać.

16.1.	Car Rosji ogłosił dekret w trakcie powstania styczniowego.	T	N
16.2.	Dokument nakazywał natychmiastowe wprowadzenie języka rosyjskiego jako oficjalnego w szkołach i urzędach Królestwa Polskiego.	T	N
16.3.	Dekret wprowadza nowe zasady obsadzania stanowisk administracyjnych w Królestwie Polskim.	T	N

Zadanie 17. (0-3)

Każdemu wydarzeniu przyporządkuj jego przyczynę.

Zaznacz w każdym wierszu tabeli literę, którą oznaczono to wydarzenie.

17.1.	Wielka Emigracja	A	B	C	D
17.2.	wybuch wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych	A	B	C	D
17.3.	zjednoczenie Niemiec	A	B	C	D

- A. wzrost potęgi gospodarczej i militarnej Prus
B. narastające na tle ekonomicznym i społecznym konflikty wewnętrzne między Południem, a Północą
C. strach przed prześladowaniami za udział w powstaniu listopadowym ze strony władz carskich
D. abdykacja cara Mikołaja II

Tekst do zadania 18.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku /fragmenty/

Art. 146.

[...]

4. W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach [...] w szczególności:

- 1) zapewnia wykonanie ustaw,
- 2) wydaje rozporządzenia,
- 3) koordynuje i kontroluje prace organów administracji rządowej,
- 4) chroni interesy Skarbu Państwa,
- 5) uchwała projekt budżetu państwa [...].

Art. 188.

[...] orzeka w sprawach:

1. zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją,
2. zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie,
3. zgodności przepisów prawa, wydawanych przez centralne organy państwowe, z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami,
4. zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych,
5. skargi konstytucyjnej, o której mowa w art. 79 ust. 1.

Art. 198.

1. Za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swojego urzędowania, odpowiedzialność konstytucyjną przed [...] ponoszą: Prezydent Rzeczypospolitej, Prezes Rady Ministrów oraz członkowie Rady Ministrów, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, osoby, którym Prezes Rady Ministrów powierzył kierowanie ministerstwem, oraz Naczelnicy Dowódcy Sił Zbrojnych.

2. Odpowiedzialność konstytucyjną przed [...] ponoszą również posłowie i senatorowie w zakresie określonym w art. 107. [...]

Art. 204.

1. [...] przedkłada Sejmowi:
  - 1) analizę wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej,
  - 2) opinię w przedmiocie absolutorium dla Rady Ministrów,
  - 3) informacje o wynikach kontroli, wnioski i wystąpienia, określone w ustawie.

[HTTP://WWW.SEJM.GOV.PL/](http://www.sejm.gov.pl/)

Zadanie 18. (0-1)

Który z podanych powyżej fragmentów *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* z 1997 roku opisuje kompetencje Najwyższej Izby Kontroli?

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Art. 146.
B. Art. 188.
C. Art. 198.
D. Art. 204.

Zadanie 19. (0-3)

Który z podanych poniżej skutków globalizacji jest korzystny dla rozwoju cywilizacji?

Wybierz wszystkie poprawne odpowiedzi spośród podanych.

- A. Uzależnienie biednych państw od wielkich mocarstw światowych.
B. Rozwój międzynarodowej przestępczości.
C. Swobodny kontakt między ludźmi mieszkającymi nawet w odległych rejonach świata.
D. Zanikanie różnic i tradycji regionalnych.
E. Wymiana osiągnięć naukowych.
F. Dynamiczny rozwój handlu międzynarodowego.

Tabela do zadania 20.

Czy kandydat, którego poparł(a) Pan(i) w wyborach do Rady Miasta/Gminy, to osoba:

	2006
znana Panu(i) osobiście	45%
znana Panu(i) jedynie z ulotek, plakatów i programów	15%
znana Panu(i) z widzenia, ze słyszenia	33%
zupełnie Panu(i) wcześniej nieznana-kandydat poparty za radą rodziny lub znajomych	2%
nieznana Panu(i) - głos oddany na listę popieranego komitetu	4%
nie pamiętam	1%

NA PODSTAWIE: [HTTP://WWW.CBOS.PL/](http://www.cbos.pl/)

Zadanie 20. (0-3)

Oceń, czy informacje zawarte w tabeli pozwalają potwierdzić prawdziwość poniższych zdań. Wybierz T, jeśli można uzyskać te informacje, lub N, jeśli nie można ich uzyskać.

20.1.	Większość wyborców znała osoby lub programy kandydatów, na których głosowała.	T	N
20.2.	Nieliczna grupa badanych nie znała kandydata, na którego oddała głos.	T	N
20.3.	Badani stwierdzili, że nie brali pod uwagę opinii rodziny przy wyborze kandydata.	T	N

ELŻBIETA MOCHOCKA

ODPOWIEDZI – HISTORIA

Zadania wielokrotnego wyboru

Numer zadania	3.	7.	8.	10.	11.	13.	18.
Poprawna odpowiedź	D	D	D	A	C	A	D

Pozostałe zadania

Numer zadania	Poprawna odpowiedź
1.	1.1 - P, 1.3 - P
2.	A, 1, 2
4.	4.1 - T, 4.2 - T, 4.3 - T, 4.4 - N
5.	5.1 - F, 5.2 - F, 5.3 - P, 5.4 - P
6.	6.1 - E, 6.2 - B
9.	9.1 - D, 9.2 - A, 9.3 - E
12.	12.1 - P, 12.2 - P, 12.3 - P
14.	14.1 - A, 14.2 - B, 14.3 - B, 14.4 - B, 14.5 - A, 14.6 - C
15.	15.1 - P, 15.2 - P, 15.3 - F
16.	16.1 - T, 16.2 - N, 16.3 - T
17.	17.1 - C, 17.2 - B, 17.3 - A
19.	C, E, F
20.	20.1 - T, 20.2 - T, 20.3 - N